

Representaatiolla osallisuutta

Niko Halminen

Puheenjohtaja

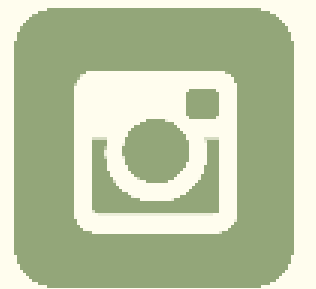
Rammat retkeilijät ry

Rammat retkeilijät

Perustettu 2024

Vammaisten, toimintarajoitteisten ja muiden heikommassa asemassa olevien retkeilijöiden yhdistys.

- Aktiivisia sisällöntuottajia n. 15
- Jäseniä n. 120
- Some tällä hetkellä vahvin alue
- Suomen laajin soveltavan retkeilyn asiantuntijarinki!
- Edunvalvontaa, vertaistukea ja -toimintaa, koulutusta ja asiantuntijapalveluita

Tarpeesta syntynyt

- Alkanut Tiina Nopasen aloitteesta
- Oman näköisiä retkeilijöitä ei näkynyt kuvastoissa, somessa tai poluilla
- Mallina ulkomaiset edelläkävijät

Representaatiolla on suuri merkitys, niin somessa, mainoksissa kuin julkisessa tilassa ja politiikassakin.

Se kuka näkyy on vallankäyttöä.
Parhaimmillaan some on antanut valtaa takaisin.

Kuva: Johanna Kujala

Toimintatavat

Käytämme omaa ääntämme omilla ehdoillamme!

- Ilman vammattomia asiantuntijoita portinvartijoina
- Ei koskaan puolesta, vaan tukien kunkin omaa ääntä
- Koettua ja elettyä elämää
- Kuvat ja tekstit ihan omalla porukkaa

Näkökulmaero on valtava, verrattuna totuttuun vammattomien asiantuntijoiden ääneen.

Kenelle viestitään

Rajaaminen on tärkeää. Jos viestitään kaikkea kaikille, emme tavoita ketään.

Näin luisutaan helposti sporttipuheeseen, jota on tehty jo vuosikymmeniä laihoihin tuloksin.

Kuva: Johanna Kujala

Viestinnän rajaaminen

Rare on vammaisten ja toimintarajoitteisten sekä muiden vähemmistöjen asialla. Rampa viittaa cripp –termiin, joka tuo yhteen vammaiset ja sateenkaariyhteisön.

Toimintaa rajaavat:

- Retkeily
- Kokemus marginaaliin syrjäytettynä olosta
- Pääpaino viestinnässä on vertaisille
- Aito ja kokemukseen nojaava sisältö kiinnostaa laajemminkin

Meidän tapoja sanoittaa

- Mitä luonnossa liikkumisesta ja siellä ajan viettämisestä saa?
- Minkälaista ajanviettoa matkan tekemisen sijaan?
- Luonnon kanssa, vai vastaan?
- Selviytymistä vai mukana elämistä?

Kuva: Johanna Kujala

Kuntoutuksen vanhentuneet näkökulmat

Ei larpata vammattomia, vammattomuus ei ole järkevä pyrkimys. Omaan tarpeeseen soveltaminen ja toimijuus ovat.

- Ei medikaalista kuntoutusnäkökulmaa
 - Elämää ja osallisuutta
 - Kuntoutus on elämää varten, ei toisin päin!
- Ei sporttipuhetta
 - Suorittamisen ulkopuolelta sanoittamista
- Treenataan luontoa varten
 - Ei siksi että oltaisiin vähemmän vammaisia

Luontoon pääsy

Kyse ei ole siitä, kuka luonnossa voi toimia, vaan siitä millä tavoin aivan jokainen pääsee luontoon.

- Resurssit ja rakenteet avainkysymyksiä
- Poliitiikka ohjaa

Kuva: Johanna Kujala

Väärä suunta politiikassa

Heikompia hiljennetään viemällä osallisuuden mahdollisuudet. Jo aiemmin tilanne on ollut huono, nyt se on entistä huonompi ja luisumme kauemmas yhdenvertaisista mahdollisuuksista.

- Kuinka sote- ja liikunta-alan ammattilaiset voivat omalla toiminnallaan vaikuttaa?
- Yhteiskunta ei ole vääjäämätön koneisto, vaan ihmisiä tekemässä päätöksiä
- Mahdollistatko vai estätkö työssäsi lakien ja kansainvälisten sopimusten hengen toteutumista?

Viestintä ei ole suurin ongelma

Suurin ongelma liikkeen lisäämisessä on puuttuvat vammaispalvelut ja osallisuutta rikkovat käytänteet.

- Kuljetus-
- Apuväline-
- Kuntoutus-
- ja henkilökohtaisen avun palvelut

Suomessa ei tällä hetkellä toteudu sitovat kansainväliset sopimukset, eikä omat yhdenvertaisuuslakimme. Oletko osa ongelmaa vai ratkaisua?

Maailma ei muutu, sitä muutetaan!

- Kenellä on valta päättää meidän ihmisarvosta?
- Ei mitään ilman meitä!
- de la Rochan sanojen saattelemana kohdasta 4:30...

Viestintä osallisuutta edistämässä

Georg Schleifer

Näkövammaisten terveys ja hyvinvointi ry

Kuka puhuu?

Georg Schleifer

Fysioterapeutti

Näte ry:n puheenjohtaja

Näkövammaisten terveys ja hyvinvointi ry

- Perustettu 1927
- Aiemmin Fysioterapia-alan Näkövammaiset ry
- Näkövammaisten liiton jäsenjärjestö
- Toimialueena koko Suomi
- Kohderyhmä näkövammaiset aikuiset ja ikääntyneet
- Terveys- ja hyvinvointitiedon tuottaminen saavutettavasti
- Vierailut, tapahtumat, TerveysVerstaat, Hyvän Olon Askeleet –etäryhmä, koulutukset, Minun näköinen elämä –toiminnan koordinointi

www.natery.fi

www.visusterveyyteen.fi

@terveyttanakovammaisille

Näkövammaisten terveys ja hyvinvointi ry

Näkövammaisuus on isosti liikuntavamma

Viestintä ja osallisuus

1. Viestintä näkövammaisille

- Tiedon jakaminen omien, muiden näkövammaisjärjestöjen ja yhteistyökumppaneiden viestintäkanavien kautta
- Osallistuminen etsivään näkövammaistyöhön
- Läsnäolo sähköisesti tai fyysisesti tärkeä osa osallistavaa viestintää
- Vertaistuellinen toiminta merkityksellistä (esim. Puhelinrinkitoiminta)

2. Viestintä yhteistyökumppaneille

- yhteistyökumppaneita ovat näkövammaisjärjestöt, eri potilasjärjestöt, sosiaali- ja terveydenhoidon oppilaitokset, hyvinvointialueiden kuntoutusohjaajat, liikuntapuolen toimijat
 - pienimuotoisia hankkeita mm. muistiyhdistysten kanssa
 - Oppilaitosvierailut tärkeitä
 - Erityisesti kunnan liikuntatoimen kanssa toteutettava vuoropuhelu entistä paremman saavutettavuuden takaamiseksi
-

Oppilaitosvierailujen sisältö

- kosketus näkövammaisuuteen

- Näkövammaisuudesta kertominen
- Näkövammaisen liikuntamahdollisuudet
- Käytännön harjoittelu; näkövammaisen opastaminen ja tehtävät, soveltavan liikunnan mahdollisuudet, opaskoiran kokeilu

Omat kokemukset osallisuuden edistämisestä

- Toimintakulttuurin luominen liikuntalajeissa, joissa vain muutama näkövammainen
- Näkövamman tuomat muokkaukset lajeissa kilpailuun, esim. judo

Kiitos, pidetään yhteyttä!

Georg Schleifer

toimisto@natery.fi

Teemasessio 8

Tatu Kantonen

Special Olympics -urheilija

